

2023 סמסטר א' תשפ"ד

290.4053

מערכת הבריאות בישראל

שם המרצה: פרופ' אפרת שדמי

רמת הקורס: תארים מתקדמים

שעות קבלה: בתיאום מראש במייל: eshadmi@univ.haifa.ac.il

אתר הקורס: 290.4053 ב-MOODLE ([/http://online.haifa.ac.il](http://online.haifa.ac.il))

רקע כללי:

מערכת הבריאות בישראל מציגה מספר סתירות. מחד, ההוצאה הלאומית לבריאות (באחוזים) בישראל נופלת באופן משמעותי ממוצע ההוצאה ב-OECD ובארה"ב, ומאידך מערכת הבריאות בישראל זוכה להערכה רבה בהשוואה לאותן מדינות. הקורס 'מערכות בריאות בישראל למתקדמים' ייתן לעוסקים בתחום הבנה מקיפה של מערכת הבריאות על שלוחותיה השונות משרד הבריאות, בתי החולים, קופות החולים, ביטוחי הבריאות המשלימים והפרטיים, הרופאים, האחיות – והחולים. הקורס יסקור את החקיקה בתחום (חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק זכויות החולה, חוק הסייעוד, חקיקה בתחומי הביטוחים המשלימים וכו'), את התפקידים השונים שממלאים הגופים במערכת הציבורית, את קשרי הגומלין בין הגופים השונים ואת הגידול שחל בהוצאה הפרטית בתחום בשנים האחרונות.

מטרת הקורס:

- להכיר את מערכת הבריאות בישראל על אגפיה השונים, את ההיסטוריה שלה, החוקים עליהם היא מושתתת, הגופים הפעילים בה, עקרונות פעולתה והאתגרים עימם היא מתמודדת.
- להכיר סוגיות עכשוויות הנוגעות לשינויים במערכת הבריאות ו/או השלכותיה ולדעת לנתח לאור מאפייני מערכת הבריאות

דרישות ושיטות הערכה:

- השתתפות ותרגילים לאורך הסמסטר – 100%
בשיעורים בזום הסטודנטים נדרשים לפתוח מצלמות בשיעורים. במקרה שהשיעור יוקלט, תמונות הגלריה לא יוקלטו.
סטודנטים שיש ברשותם מכתב התאמות מהאוניברסיטה וזקוקים להנגשה בקורס מוזמנים לפנות אליי במייל בסמוך לתחילת הקורס.

חומרי קריאה (לפי הפרקים / עמודים המופיעה ברשימת השיעורים):

ספר הקורס:

בן נון, ג', ברלוביץ, י', שני, מ'. מערכת הבריאות בישראל. הוצאת קוראים, 2020.

קריאת חובה:

אי שווין וההתמודדות עמו. משרד הבריאות. 2020. ירושלים

מנהיגות בלבן: תפקידים בסייעוד, שושנה גולדברג. ירושלים: הוצאת מאגנס.

<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

OECD (2019), Health at a Glance 2019: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris,

<https://doi.org/10.1787/ae3016b9-en>.

עמודים 17-36

אבירם, א. ואזארי-ויזל, ש. הרפורמה בבריאות הנפש: סיכויים וסיכונים. נייר מדיניות מס' 02, 2015

http://taubcenter.org.il/wp-content/files_mf/mentalhealthcarereformhebrew.pdf

פרקים נבחרים מאתר ההסכמים: חיות כיס

פרק 188: הסטוריה רפואית <https://www.kan.org.il/Podcast/item.aspx?pid=19746>

בנוסף: קטעי צפיה, הקשבה וקריאה כפי שמפורט בתכנית השיעורים

קריאת רשות:

Health in Israel. The Lancet. 2017. Vol. 389, No. 10088.

<http://www.thelancet.com/series/health-in-israel>:

- Khitam Muhsen, Manfred S Green, Varda Soskolne, Yehuda Neumark. Inequalities in non-communicable diseases between the major population groups in Israel: achievements and challenges,
- Dwolatzky T, Brodsky J, Azaiza F, Clarfield AM, Jacobs JM, Litwin H. Coming of age: health-care challenges of an ageing population in Israel. Lancet. 2017 Jun

24;389(10088):2542-2550. doi: 10.1016/S0140-6736(17)30789-4. Epub 2017 May 8. PMID: 28495114.

נושאי הקורס:

תאריך	נושא	קריאת חובה – פרקים נבחרים בספר הקורס מהדורת 2020	פורמט השיעור
1	3.1	הרקע ההיסטורי של מערכת הבריאות בישראל	קמפוס
		https://www.kan.org.il/Podcast/item.aspx?pid=19746 המהלך של חיים רמון https://www.youtube.com/watch?v=u_OdEluboSk	
2	10.1	ועדת נתניהו וחוק ביטוח בריאות ממלכתי	זום
3	17.1	הסדרי התשלום במערכת הבריאות והוצאה לבריאות	זום
4	24.1	שיעור מתוקשב: ראיון עם ד"ר שושי גולדברג, אחות ראשית ארצית	שיעור מוקלט (א-סינכרוני) + מטלת השתתפות
5	31.1	מודלים של מערכות בריאות	זום
6	8.2	המסגרת החוקית לפעילות מערכת הבריאות + כח האדם במערכת הבריאות	זום
7	14.2	הרפורמה בבריאות הנפש וחוק שיקום נכי הנפש	זום + מבדק קריאה
		http://taubcenter.org.il/wp-content/files_mf/mentalhealthcarereformhebrew.pdf	
8	21.2	סוגיות עכשוויות במערכת הבריאות בישראל – - את המיליארדים החסרים רואים במסדרונות": מצוקת בתי החולים נמשכת" - מצנתר אחד למיליון וחצי תושבים: המחלקות שהושבתו - בגלל מחסור בתקנים התמודדות מדינת ישראל עם משבר הקורונה - דוח ביניים מיוחד: משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור	צפיה וקריאת חומרים (א-סינכרוני) + מטלת השתתפות
		https://www.youtube.com/watch?v=qUc7IAASW4U&t=731s https://www.youtube.com/watch?v=fbLhl_3ZkZE&t=253s https://www.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Pages/Publications/710.aspx	

קמפוס	אי שוויון וההתמודדות עמו, פרק: 1	אי שוויון בבריאות	28.2	.9
קמפוס + מטלת השתתפות	<p>אחיות מומחיות קלינית:</p> <p>https://www1.health.gov.il/media/e3ffetu/specialization-responsibilities.pdf</p> <p>עוזר רופא</p> <p>הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תיקון מס' 8, הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, עוזר רופא ודימותנות רפואית, התשפ"ב-2022.</p>	התפתחות תפקידים בסייעוד ובמערכת הבריאות	6.3	.10
קמפוס	.	סיכום והכנה למבחן	13.3	11